

سلامت روان و بهزیستی همگانی را در اولویت جهانی قرار دهید

MAKE MENTAL HEALTH & WELL-BEING
FOR ALL A GLOBAL PRIORITY

۲

نظام مراقبت‌های بهداشتی
اولیه، رویکردی عدالت
محور برای دسترسی به
خدمات سلامت روان

۷. مراقبت‌های اولیه برای سلامت روان نتایج خوبی برای سلامتی ایجاد می‌کند. اکثر افراد مبتلا به اختلالات روانی که در مراقبت‌های اولیه درمان می‌شوند، نتایج خوبی دارند، به ویژه زمانی که به شبکه‌ای از خدمات در سطح ثانویه و در جامعه مرتبط باشند. در حقیقت شناسایی به موقع و زودهنگام اختلالات شایع روانپزشکی در حوزه بهداشت به عنوان یک فرآیند ارتقایی برای خدمات سلامت روان به شمار می‌آید.

۵

۵. مراقبت‌های اولیه برای سلامت روان باعث ترویج احترام به حقوق انسانی می‌شود؛ به حداقل رساندن انگ و تبعیض در مورد افراد نیازمند به دریافت خدمات سلامت روان و ارتقاء سواد سلامت روان در جامعه یکی از مهم‌ترین مزایای ارائه این خدمات در سیستم مراقبت‌های اولیه خوبه شمار می‌آید.

۶. مراقبت‌های اولیه برای سلامت روان مقرون به صرفه است. خدمات سلامت روان در سیستم مراقبت‌های اولیه بهداشتی برای بیماران، ارزان‌تر از بیمارستان‌های روانپزشکی خواهد بود و علاوه بر این، بیماران و خانواده‌ها از هزینه‌های غیرمستقیم مرتبط با جستجوی مراقبت‌های متخصص در مکان‌های دور از محل زندگی جلوگیری می‌کند. بنابراین سرمایه‌گذاری‌های دولت‌ها می‌تواند مزایای مهمی را به همراه داشته باشد.

۴

مقدمه:

مدیریت بهداشت روان در ایران دوره‌های مختلفی طی کرده است، ادغام بهداشت روان در نظام مراقبت‌های بهداشتی اولیه از اواسط دهه ۱۳۶۰ اجرا شده و مراحل آزمایشی برنامه طی سال‌های ۱۳۶۹-۱۳۶۴ همزمان با پایان جنگ تحمیلی؛ با اولویت قرار دادن آسیب دیدگان از جنگ و جانبازان دفاع مقدس و با هدف تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت روان جامعه به اجرا درآمد و طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۷۰ برنامه به عنوان جز ۹ خدمات PHC پذیرفته شده و پس از ادغام (۱۳۸۶) در برنامه پزشک خانواده اکنون این برنامه به عنوان یکی از ۱۳ اولویت برنامه‌های وزارت بهداشت در طرح ملی تحول سلامت قرار گرفت است.

منطق و مزایای ادغام سلامت روان در مراقبت‌های اولیه با هفت دلیل خوب شرح داده شده است:

۱. بار بالای اختلالات روانشناختی/روانپزشکی؛ در حقیقت دریافت خدمات در این حوزه منجر به مشکلات اقتصادی - اجتماعی قابل توجهی برای افراد آسیب دیده و خانواده‌های آن‌ها می‌شود که بر کل جامعه تأثیر خواهد گذاشت.
۲. در هم تنیده شدن مشکلات جسمی و روانی؛ خدمات مراقبت اولیه یکپارچه، کمک می‌کند تا اطمینان حاصل شود تا درمان افراد به شیوه‌ای جامع ارائه شود و نیازهای سلامت روان، افراد مبتلا به اختلالات جسمی و نیازهای سلامت جسمی، افراد مبتلا به اختلالات روانپزشکی را پوشش خواهد داد.

۳. شکاف زیاد ارائه خدمات درمانی برای مبتلایان به اختلالات روانپزشکی؛ در همه کشورها، شکاف قابل توجهی بین شیوع اختلالات روانپزشکی از یک سو و تعداد افرادی که تحت درمان و مراقبت قرار می‌گیرند از سوی دیگر وجود دارد.

۴. مراقبت‌های اولیه برای سلامت روان، دسترسی را افزایش می‌دهد. وجود این خدمت به افراد این امکان را می‌دهد تا در نزدیکترین نقطه به محل زندگی خود دسترسی داشته باشند. همچنین مراقبت‌های اولیه برای سلامت روان، ارتقای سلامت روان و نظارت طولانی‌مدت بر افراد آسیب‌دیده را نیز تسهیل می‌کند.